

מתוך

תּוֹרַת ד'

תְּנַמִּימָה

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ לילָדִים

על פי רַבֵּנוּ, הָרַב צְבִי יְהוּדָה הַכֹּהֵן קוֹק זצ"ל

כְּתֻבָּה: ר. סופר

ירושלים ת"ו

איורים: משה אבני

עיצוב עטיפה וגרפיקה: חנה בן אהרון

צילומים: משה קפלן, רן צור ואחרים

דפוס ליין, מישור אדומים

תודתנו לכולם

כל הזכויות שמורות למחברת

ניתן לצלם או להעתיק חלקים מן הספר שלא למטרות רווח

כתובת המחברת: ר. סופר, בית שערים, 7 ירושלים

טל. 02-6535470 ; 0549144980

הדפסה ראשונה: תשנ"ב

הדפסה שניה מתוקנת, מנוקדת ומורחבת: תשס"ח

הדפסה שלישית: תשע"ה

ויקהל

משכן ומקדש. הנדיבות – מהותם של ישראל

שלום, ילדים חביבים,

זוכרים את "הקדשה המשולשת" שלנו? זו השלישייה

הקדושה, המרכבת משני מעשים הסתוריים חשובים, שנמשכו מספר שעות, והסתימו: **יציאת-מצרים ומתן תורה**, ומענין שלישי, המשלים את השנים הראשונים, והוא נצחי, לעד ולעולמי עולמים: **השקראת השכינה** בתוכנו. רבוננו של עולם ירד לשכן בתוכנו, בנשמת האמה כלה, ומתוך כך בתוך לבבות בני ישראל כלם, בכל אחד ואחד ממש.

ומנין לנו? מכאן: 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' – לא נאמר, אלא 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם!' "מקדש - ושכנתי"! אם כן, יש כאן "מקדש" ויש כאן "משכן". אמרו רבותינו: "משכן נקרא מקדש ומקדש נקרא משכן". אלא המשכן הוא ארעי, זמני, לא קבוע. הבה נאמר, הוא "המקדש המתנועע", הנוסע עם בני ישראל בכל מסעיהם. לעמת זאת, המקדש הוא קבוע, בית עולמים, ומקומו רק בירושלים. המשכן, אפוא, הוא הכנה למקדש, והוא לזה

את בני ישראל עד שבנה שלמה המלך במצות ד' את בית
הבחיירה.

וכיצד נבנו שניהם, המשכן והמקדש? על יסוד
הנדיבות! "ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל... זה הדבר
אשר צוה ד'... קחו מאתכם תרומה לד' כל נדיב לבו
יביאה את תרומת ד' זהב וכסף ונחשת" (שמות לה ה).

מענין מאוד, השמתם לבכם ללשון: **תרומה** – כאשר
צוה ד'! אם ד' צוה, איך כתבה התורה: תרומה ונדבה?
והלא התחייבו, צוינו לתת! לא שאלו אותנו! נכון מאוד,
ואף על פי כן אין כל סתירה. ד' יצר אותנו עם תכונות,
מדות כאלה: ישראל רחמנים, בישנים וגומלי חסדים.
גמילות החסד, הנדיבות, היא 'תכונה לאמית' שלנו.
"להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו", "נדיבי עמים נאספו
עם אלהי אברהם" – **עם שלם של נדיבים!** והנדיבות הזו,
רחב הלב הזה, מתנוצצים כבר בראשית בנינו של המשכן.
בנין המשכן, ילדים, נבנה כלו על ידי תרומות!
המקדש-המשכן הוא לבם של ישראל. הוא העושה את עם
ישראל אגדה אחת בעולם הזה. על כן המצוה, התרומה
היסודית מכל אדם מישראל, שממנה יבנו יסודות המשכן
ואדניו, היא של **מסצית השקל** דוקא. ללמדנו, כי כל אדם
מישראל בפני עצמו אינו שלם, עד שיתחבר עם חברו
באהבה גמורה בתוך כלל האמה. "ישראל ערבים זה

בָּזָה".

על כֵּן, כָּמָּה נִפְלָא, אָף עַל פִּי שְׁהִתְרוּמָה הִיא חוּבָה
גְּמוּרָה – הִיא נִדְבָה גְּמוּרָה! מִפְּנֵי שֶׁהִיא חוּבָה הַנוֹבֵעֶת
מִמַּהוּת נְדִיבָה!

וְכֵן, מִהִתְרוּמָה הִיסוּדִית שֶׁהִכֵּל חַיִּיִּים בָּהּ בְּשָׁוָה,
מוֹפִיעָה נְדִיבוּת הַלֵּב, הַתְּנַדְבוּת הַיְּחִידִים, מַעֲבֵר לְכָל
חֲשָׁבוֹן, בְּלִי שְׁעוֹר: "מֵרַבִּים הָעַם לְהִבִּיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה",
יֹתֵר מִן הַצָּרִיף! עַד שֶׁמִּכְרַח מֹשֶׁה רִבִּינוּ לִקְרָא דִּי
לְתִירוּמוֹת: "וַיֵּצֵאוּ מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ
וְאִשָּׁה אֶל-יַעֲשׂוּ-עוֹד מְלֹאכָה לְתִירוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּכְלֹא הָעַם
מִהִבִּיא" (ויקרא לו ו).

על כֵּן, כָּמָּה מִתְאִים הַדָּבָר, שֶׁיִּבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אָף
הוא, עַל יְסוּד הַנְּדִיבוּת.

הַתְּדַעוּ, יְלָדִים, כִּיצַד, נִתְגַּלָּה לְדוֹד הַמֶּלֶךְ הֵיכָן עֲתִיד
לְהִבְנוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ? שֶׁהָרִי אֵין הַדָּבָר מִפְּרֹשׁ בַּתוֹרָה.
מַעֲשֶׂה בְּשָׁנֵי אַחִים שֶׁהָיוּ דָרִים בְּסֻמוֹךְ זֶה לָזֶה. הָאֶחָד הָיָה
עָשִׂיר, אֶךְ בָּנִים לֹא הָיוּ לוֹ. וְהָאֲחֵר הָיָה עָנִי וְאַבְיוֹן, אֲמָנָם
הַתְּבָרָךְ בְּבָנִים הַרְבֵּה, שֶׁהָיוּ מְשֻׁמְחִים אֶת לֵב הוֹרִיָּהֶם. יוֹם
אֶחָד הִרְהֵר הָעָשִׂיר בְּלִבּוֹ: הִנֵּה, אָחִי, עַד מָה רַבָּה מְצוּקָתוֹ,
אֵין לוֹ בָּמָה שִׁיפְרֹנֶס אֶת יְלָדָיו. אֵלֶּךְ וְאַבִּיא לוֹ בְּהֶחֱבֹא, דֶּרֶךְ
מִתֵּן בְּסֻתֵּר, מִן הַיְּבוּל הָרַב שֶׁבְּאַסְמִי. וְלֹא יִגְוַע, הוּא וּבְנֵי
בֵּיתוֹ, בְּרָעֵב, חֲלִילָה. אָמַר וַעֲשֵׂה. לִילָה לִילָה הָיָה עוֹשֶׂה

דָּרְכוּ בְּאֵין רוּאִים, עַד לְבֵית אָחִיו הָעֵנִי, מִנִּיחַ אֶת יְבוּלוֹ לַיָּד
דָּלְתוֹ שֶׁל אָחִיו וְשָׁב לְבֵיתוֹ, שִׁמַּח עַל שְׂזִיכָה לְקַיִם מִצּוֹת
'וְאֶהְבֶּתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךְ'.

בְּאוֹתָם יָמִים, הִרְהֵר גַּם הָאִחַ הָעֵנִי בְּלִבּוֹ כִּי: הִנֵּה אָחִי
הַיָּקָר, אֲמַנָּם הַפֶּת מִצִּוְיָה בְּכִיסוֹ, אֶךְ בֵּיתוֹ שָׁרִי בְּעֶצֶב,
שָׁאִין לָהֶם בָּנִים שִׁישְׁמָחוּ אֶת לִבָּם. וְאָף, בְּאַרְח פָּלֵא, רוֹאֶה
אֲנִי כִי שֹׁפֵר גּוֹרְלִי, אֶקַּח מִעֵט מִמָּה שֶׁזִּכְנִי ד' כְּמִתְנַת חֲנָם,
וְאָבִיא לְאָחִי, לְשִׁמַּח אֶת לִבָּם. וְכֵן הָיוּ יוֹצְאִים עִם לֵיל, זֶה
אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל זֶה, עַד שֶׁלִּילָה אֶחָד, בְּלִכְתָּם, נִתְקְלוּ זֶה בְּזֶה
בְּמִפְתִּיעַ. נָפְלוּ אִישׁ עַל צִוָּאר רֵעֵהוּ וְגָעוּ בְּבִכְיָה.

וּבְמִקּוֹם הַהוּא, יְלָדִים, נִבְּנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

עַל כֵּן אֵין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ יָכֹל לְהִבְנוֹת כָּל עוֹד יִשְׁנֹן
מִלְחָמוֹת בְּעוֹלָם, כָּל עוֹד רַבִּים הָאוֹיְבִים מִסְבִּיב. בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, יְלָדִים, יִבְנֶה רַק כְּאִשֶּׁר יִפִּירוּ בָּנוּ כָּל הָעַמִּים וְנִכְיֵר
גַּם אֲנַחְנוּ, שְׂאֲכָן, אָנוּ עִם מִיָּחָד, עִם ד', עִם שֶׁל קְדִיבִים!
וְרִצּוֹנָנוּ אֶחָד וְיָחִיד הוּא – לְגַמֵּל חֶסֶד עִם הַכֹּל, לְהִטִּיב לְכֹל.
אֲזַי בּוֹאוּ כָּלֵם אֶל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, "וְאָמְרוּ לָכֵן וְנַעֲלֶה
אֶל-הַר-ד' אֶל-בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיִרְנֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכֶּה
בְּאַרְחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדִבַּר-ד' מִירוּשָׁלַם" (ישעיהו ב
ג).

שִׁבְתָּ שְׁלוֹם!